

**Người mới tậ
chánh sách cũng
mới.**

**Trả lời bức thư ngỏ
của ông Lê-công-Tiêu
ở Lào**

• Ủy ban Ân-xá hiện thời gồm có
Xã-hội và Cộng-sản. Ủy ban này
những người nào xin. Tôi tưởng
nói trong qui báo rằng: Hồi này là
don xin ân xá do những già quý
mỗi cái don bằng chữ Quốc ngữ
lĩnh và gửi sang Paris, thế là đủ.
don xin ân xá đã được miễn ngay.

... (VIỆT-BÁO) ...

OUVERTURE: 1re Septembre 1936

Institution

THUAN-HOA

COMPLÈTEMENT RÉORGANISÉE

AVEC LES CYCLES PRIMAIRE ET PRIMAIRE SUPÉRIEUR

N°s 17-18-21-23-25, Rue DAYOT, en face du Stade Olympique (dãy 12 gian)

Comité d'Administration: TON-QUANG-PRUET
HOANG-TANG
TRAM-HUU-DUEN

Personnel dirigeant et personnel enseignant complètement nouveaux

TRAM-DINH-BAN
HOANG-TANG
LÊ-DINH-THAM
LÊ-TRUNG-BAT

TRAM-VAN-CAC
BOI-AI
PHAM-DAM

TON-QUANG-PRUET
DAO-DUY-ANH
NGUYEN-LE-THIEU

Deux institutrices s'occuperont des classes enfantines — une bonne discipline — un laboratoire et une bibliothèque bien garnis

Demandes d'admissions reçues à la Direction

N 17, Rue DAYOT à partir du 15 Août

VĂN CHƯƠNG

Xà số Đông pháp

Trong 800.000 vé Đông pháp phát ra trong kỳ xổ 11 Jailliel vừa rồi, chỉ bán được 767.520 vé, tức còn lại 32.480 vé.

Tính đến ngày 15 Aout, số trúng lãnh tiền rồi đã hết 80%. Còn lại 3 số trúng 1000\$: 032.642 092.254 511.606

Và 11 số trúng 400\$: 032.733 082.511 126.617 220.717 254.487 786.206 271.784 292.974 411.349 539.939 577.547

Những số trên ấy, nếu không ai lãnh, đến ngày 11 Janvier 1937 thì bị sung công.

Một điều nên nhớ rằng, vé số đến có 6 con số; nhưng con số chữ trắng trong khuôn đen ở cuối cùng, nhiều ít không biết, không tính vào, thành có trúng cũng không hay.

Ví dụ số 529.231 tức trúng 100.000\$; nếu bỏ số 1 sau cùng đó, thì làm sao đó 6 con số? Ai có mua số, nên để ý.

Cuộc xổ số Đông pháp về năm 1937 sẽ có hai lần. Phát hành ra 1.800.000 vé, mỗi vé 1500.

Lần đầu sẽ mở vào ngày 20 Janvier 1937. Lần này về số cũ không đổi được.

Số vé, hệ in được chừng nào thì đem bán chừng ấy.

KHÁNH THÀNH ĐƯỜNG XE LỬA SUỐT ĐÔNG-DƯƠNG

Độ đầu tháng Octobre tới, sẽ Hòa xa sẽ có hành lễ khánh thành đường xe lửa suốt Đông-dương.

Lễ khánh thành này cử hành tại Saigon rất lớn.

Thế là vài tháng nữa từ Hanoi vào Saigon chỉ đi một mạch thẳng ra hàng xe lửa. Con rân dài 1740 cây số ấy có tiện cho sự giao thông trong xứ nhiều.

Sức khai xe hơi gấp

Như T. D. đã đăng số trước đây, nhà nước có lệnh sức khai xe hơi, để dụng khi có việc binh thì dùng tới.

Nay ở Huế, quan Công sứ sức các tư chủ phải khai gấp trước ngày 9 Septembre 1936; ai không khai thì bị phạt.

Tờ khai có điền tại tòa Công-sứ, và khai xong nộp lại tòa ấy.

Vậy ai có xe hơi nên nhớ.

NHÀ THƯƠNG TỰ

NGUYỄN-TANG-CHUÂN

Y sĩ nội nghiệp tại Đông - Pháp

Cao Bằng, Nam & trước mặt nhà

hàng Chợ-Cổ

QUINNON

Người bệnh hoặc đau khám bệnh xin lên mua thuốc uống, hoặc hàng ngày để chữa, hoặc nằm tại bệnh viện. Có phòng nghỉ ngơi sạch sẽ để cho các phụ nữ sinh đẻ, để cho bệnh nhân nằm dưỡng.

Giờ khám bệnh: Sáng: 8h đến 11h30 Chiều: 2h đến 6h Chiều nay, ngày 12, nghỉ buổi chiều. Khi cần chữa bệnh đến nhà thăm bệnh tại giờ nào cũng được.

Đinh hình Trung hoa

Nam kinh với Quảng Tây
Quảng châu, 18-8. — Theo thông tin Domel, tướng lĩnh Thanh có gởi tới hạn thư cho các tướng Quảng Tây là Lý Văn Nhân và Bạch Nhàn, hoặc phải xuất dương nội trong ba ngày. Lý và Bạch báo nhận tới hạn thư ấy.

Ở biên giới Quảng Tây và Quảng Đông, quân lính vẫn đứng ở, máy bay Nam kinh bay qua bay lại liên tục.

Vấn đề Mông cổ

Báo-kinh, 17-8. — Tình hình phía đông Selyan càng nghiêm trọng thêm. Bên cạnh quân đội Selyan tập trung tại Tatalang Hingol Ping Ki Chuan, chưa phân công quân Mông cổ.

Hội nghị lãnh sự Nhật & Hoa bắc
Báo-kinh, 17-8. — Kawagoe, đại sứ Nhật ở Trung hoa, đã đến Thiên Tân để dự Hội nghị lãnh sự Nhật & Hoa bắc.

Đại sứ ba tổng trưởng chiến tranh, Hải quân và Ngoại giao của Đông kinh cũng có đến dự.

Kawagoe có đưa cho Sang Chao Yuan, chủ tịch hội đồng tỉnh trị Hồ Bắc Charhar ba khoản yêu cầu về đường xe lửa Phangchow và Chikichang, về các mỏ sắt & Charhar, và về việc trồng bông (cotton) ở Hồ Bắc.

Sang Chao Yuan sẽ triệu tập các quan chức Trung hoa để trả lời các yêu cầu này.

Các nhà hàng quán Trung hoa cho rằng các quan chức Nhật & Hoa bắc đã quyết định dùng quân lực mà giải quyết các vấn đề Trung Nhật.

Một ông thạc-sĩ mới

Ông Hoàng-xuân-Hàn vừa rồi đã thi đỗ thạc-sĩ về môn toán pháp (agrégé de mathématiques, tại Pháp.

Ông năm nay 27 tuổi, quê phủ Bắc thọ, tỉnh Hà-tĩnh.

Thế là sau ông Phạm duy Khiêm, nay có 1 ông thạc-sĩ nữa ở Việt-nam.

Câu chuyện về hôn nhân trong nhịp uông trà

(Câu nói có lý thú của Lý-hùng-Chương và Cô-hồng-Minh về việc hôn nhân)

Người Trung-hoa mà kể chuyện vật có danh, người Âu-Mỹ đều biết tên và kinh trọng, ngoài đám tán nhân vật như Tôn-dật-Tiên và Khương Lương ra, bên chánh giới thì có Lý-hùng-Chương, bên học giới thì có Cô-hồng-Minh.

Lý-hùng-Chương là một tay ngoại giao lão luyện, số mệnh mang tiếng và bị khinh rẽ là vì trận đánh Nhật bản bị thua, chứ kể tài giao thiệp biện chế đối với người Âu-Mỹ, Lý không chịu khuất ở ai nào.

Lão Lý sang du lịch Âu châu, có người hỏi giữa việc này:

Người Tàu kết hôn mà trước khi kết hôn, hai bên trai gái không biết nhau thì ai tính có lẽ lợi cho chăng?

Lý trả lời: Vì như vậy thì: bên Âu châu lý luận là trước mà sau mới kết hôn, cũng như nấu cơm sôi nước trước rồi mới bỏ trà vào, nước trong ấm đã sôi rồi bỏ trà vào, vị trà thành lại dễ. Còn Trung quốc kết hôn với lý luận là đồng một lúc, cũng như bắc ấm nước trên lò lửa mà bỏ trà vào. Cả trà cả nước cả lửa đồng thời đun một lượt nên vị trà đậm thêm nhiều chứ không phải ai tính lợi cho ai.

2) Cô-hồng-Minh là một nhà cựu học rất tinh thâm mà tây học rất uyên bác, có là nhiều sách Anh văn được người Âu-Mỹ tôn chuộng. Nương tính kỳ quái, cực lực phản đối văn minh Âu tây.

Một bữa cũng trong tiệc trà cùng nhân sĩ Âu-Mỹ trò chuyện, nói đến chế độ hôn nhân và ai tính lợi, Cô chế giễu cái thuyết của thế.

Người ta hỏi vì sao mà chế giễu cái lý do trái ngược với triều lưu ngày nay.

Cô chỉ khay trà mà nói: — Lý do rõ ràng trước mắt kia. Đám ông như cái trà, đàn bà như chén trà. Một ấm trà có thể rót trái cả mấy chén, nên ấm trà có một má chén thì thêm mấy cũng được, miễn là nước trong ấm đã rót cho khắp.

Cả họ cười là cái ví dụ mẩu (thiếu).

Hai cái thuyết trên, kỳ giả không tâu đồng. Song chấp ra để đọc, giả thấy cái tại dụng đối lập và chế giễu cái ví dụ để thân cái thuyết của mình.

VIỆC TRONG NƯỚC

Cái chết khả nghi

HUẾ. — Thằng Núi năm nay 11 tuổi, làng Thanh thủy họ huyện Hương thủy mà coi cha từ thuở bé, mẹ nó là thị Mận đã đi lấy chồng khác, nó về ở với cha nó là Lê Dục. Được ít lâu cha nó đem nó cho ở trọ trên phố ở ông cả Phong, ở làng Nguyệt hiền, huyện Hương trà, đã được một năm rồi nay.

Không rõ vì sao, khi 10 giờ sáng ngày thứ hai 17 Aout, người ta thấy ông cả Phong chết thối Mũi đến bệnh viện Huế, trên đầu và mặt có thương tích, trong họng có trào máu tươi ra. Quan thấy thương hại, thì ông cả Phong nói: Thằng bé Núi làm nghề, đương chiều trưa, bỏ trốn leo cây bần khá cao, rồi lấy tay lấy xuống, nên bị thương như thế.

Quan thấy cha đem con cái 1 bằng ba thước, đến chiều kỳ thì nó hết thở. Rồi cũng trong ngày 17 Aout, ông cả Phong lại cho người nhà về tin với cô chủ nhà rằng: Núi bị bệnh thối Mũi sưng lên, ông ta đã đưa nó xuống bệnh viện Huế để điều trị.

Sáng 18 Aout, thân nhưn thối Mũi sưng lên, ông ta đã đưa nó xuống bệnh viện Huế để điều trị.

Ông cả Phong hay tin ấy, bèn điều đình với chủ nhà là Lê Dục, đưa cho Dục 7\$. Dục xin nhận thấy cha ra lo mua sắm thuốc chữa, và ông cả Phong, báo cáo với quan xã hương.

Về mấy quan trên chứng minh. P. V.

NỖI KHÓ CỦA NANG DÂN
THUẬN-THIÊN. — Mấy bữa nay tại vùng Cao đối, huyện Phú lộc, có xảy ra vụ nhà chống lại nang dân.

Nguyễn Ng. thị Thao 19 tuổi, con gái ông Ng. L., ngày tháng 4 là năm nay, ở xã Cao đối, huyện Cao đối.

Thị Thao và nang dân được hơn tháng, vì những người này nghiệp sao đó, tháng trước thì lên trên đi, tìm ra ở với người ở tại Quảng-trị để được lương ăn.

Gần đây, thị Thao gặp người quen, nói cho biết rằng bà mẹ chồng mới chết, thị lại đi tìm vợ, để chịu trả lời theo tang phước, và vợ chồng sum họp làm ăn. Về Ninh và anh em cũng thuận cho. Sau vì người chủ là Võ Song sanh sự xui xẻo, nên anh em Ninh trở lại bắt thị Thao trốn đi, rồi đem đến huyện kiện cha thị Thao, đòi bồi 10000.

Chưa rõ quan xử sao? Rõ huyện (xem tiếp trang 4 cột 2)

Phụ-Xuân Học-Hiệu

41-42-43, Đường Gia hội Huế. — Hiệu trưởng: Cao-văn-Chiến
Ngày học: ngày 1re Septembre 1936

Trường lập từ năm 1931, nên đã có cơ sở rất vững chắc. Học sinh chỉ có 30-40 người là các con của các quan chức và các nhà nho.

Chương trình học: Văn pháp: Trung văn, Hán văn, Hán ngữ, Hán văn Cao-đẳng Sơ-phạm và 10 giáo-viên Tả-thủ và Tả-thủ.

Năm nay, số học sinh tăng trưởng cũng rất đáng, hơn cả các trường ở Huế.

Trường có một phòng thí-nghiệm rất hoàn toàn, địa-dã và các thí-dố, có M. Y. và bản đồ (disques littéraires), và các sách về học từ ngữ.

Có dạy thêm tiếng Anh và học để học trở lại thì H. E. và D. E. P. 3.

THI TIỂU-HỌC PHÁP-VIỆT (C. E. Primaires)

Số học sinh trúng tuyển ở các trường tại Huế ở Huế năm nay:

Phụ-Xuân 35, đến 16
Salut Pierre 25, — 8
Salut Marie 7, — 3
Trang-Sân 7, — 1
Vạn-Xuân 8, — 1

THI TỐT-NHIỆP (DIPLOME) 1re SESSION:

Đi 34, được vào oral 13, đến 18

THI DIỄN-THUYẾT VỀ LỄ KỶ-NIỆM LYAUTET:

Cả thầy & trò, Phú-Xuân được 5 giải

THI VÀO CÁC LỚP QUỐC-HỌC:

Năm 1936, ở Quốc-Học có thí lý học trò ngoài vào các lớp Cao đẳng Trung học; học trò Phú-Xuân đến vào học phần này:

Vào Nhật niên: 1570, có 24 học trò Phú-Xuân đến vào.

Vào Nam niên: 4 học trò, có 2 học trò Phú-Xuân.

Vào Tây niên: 2 học trò, có hai học trò Phú-Xuân.

Vào Trung niên: 7 học trò, có 4 học trò Phú-Xuân.

Vào Đông niên: 4 học trò, có 2 học trò Phú-Xuân.

Vậy các học sinh muốn vào một trường để học, nên xem và so sánh các con số ở trên này.

TRẺ CON GÂY ỒM

nguyên nhân vì đâu?

Nhiều đứa trẻ thân thể yếu ớt, một mặt xanh vàng, bụng to và thường có sốt, đêm ngủ khóc, thường có ghê ghê, nói ra thì những nguyên nhân sau đây:

Như thế thì thân thể yếu ớt, một mặt xanh vàng, bụng to và thường có sốt, đêm ngủ khóc, thường có ghê ghê, nói ra thì những nguyên nhân sau đây:

Muốn bồi bổ thiếu: nguyên, tây tích trữ, bổ tỳ vị; trừ ghê ghê, ỉa, ỉa máu đỏ, để cho thân thể khỏe mạnh, khi huyết đầy đủ, da thịt nở nang, gân xương cứng mạnh, nên cho uống:

Thuốc bổ trẻ con

HIỆU CHỮ THỎ

Một chai 0580

NHÀ THUỐC VINH-THO TOURANE

DỊCH VĂN ĐÔNG TÂY

Học giới ta ngày nay mà nói đến công việc « bồi đắp nền quốc văn » làm cho tiếng ta thêm giàu, văn ta thêm có tài liên lạc, tất không thể tìm trong cái kho « văn học Đông-tây » ta lưu truyền xưa nay được. Vì cái kho « quốc hữu » đó trừ một ít sa dao thì truyện ra, rành là truyện xưa kia có chăng cũng là văn bằng chữ Hán thôi.

Vậy muốn bồi đắp nền quốc văn, dân ai cũng không thể chối con đường độc nhất là phiên dịch văn Tây và văn Đông mà do nhập vào cái kho học của mình.

Văn Tàu văn Tây là văn thực hành trên thế giới, trải đời nhiều đời, đã có văn pháp hẳn hoi, xưa nay những nhà văn hào kể tiếp soạn thuật để thành qui tắc và môn loại phân minh. Không kể những trường thiên đại tác riêng của mấy nhà danh gia, đó là văn khuôn mẫu cho người sau học tập, chỉ nói thông thường như một bộ « Cổ văn » Tàu, như bản « Secrétaires Tây do người ta góp lại biên tập lại, mà chính văn giới quốc ngữ ta cũng chưa có bản nào được như thế. Như vậy mà nói học quốc văn chỉ học vào đâu cho.

Nếu ta từ có chữ quốc ngữ, được cái « văn ngôn hiệp như » rất tiện lợi trên đường bày tỏ ý kiến, trao đổi tri thức, rồi lại một đêm may mắn trên học giới ta. Song có một điều khiến cho phần đông học sinh làm cái tại tại, thành ra cái thông bệnh học lõm vết cùn, mà truy nguyên bệnh căn ấy do nhiều sai lầm sau đây:

« Văn là học lời nói », « văn là lời nói bằng chữ viết ».

Văn văn là thứ dùng để thay lời nói, văn văn là lời nói bằng chữ viết, cái đó có lẽ đúng; song lời nói mà đầu óc dưới số, sót trước thiên sau, lộn phèo xà bừa, thì có ai hiểu là ý mình muốn nói gì không? Tất là không. Vì lời nói cũng có phải học kia mà. Nghiệm như Địch Khổng có đặt riêng « ngôn ngữ » làm chuyên khoa, mà bên Tây phương mấy tay diễn thuyết trứ danh, đều ra công rèn tập mà sau mới thành nghề đồng là một việc mà lời nói của một người có học thức và lời nói của anh « đối » khác nhau rất xa, tưởng ai cũng đồng nhận thức.

Không những thế thôi, văn văn là lời nói bằng chữ viết mà có nhiều cơ cấu phải cần thận cần nhắc hơn lời nói:

« Hai người ngồi nói chuyện với nhau, hay là nói giữa đám đông người cũng vậy, nếu có đến sai lầm, liền trong khi nói đó, mình có thể tự chỉnh chỉnh liền: cái tôi mới nói đó là sai, tôi nói thế này... hay là có người khác chỉ lại chỉ chỗ sai cho mình. Đến viết bằng văn thì mọi chuyện giằng, bẻ quấy là quấy, không thể sửa đổi được.

b) Lời nói của mình, chỉ người

Quan Toàn - quyền

Robin sẽ từ biệt

Đông-Dương

Ông Jules Bravé nhận chức Toàn quyền Đông-dương, cuối tháng Aout này quan Toàn quyền Robin công phu nhân sẽ vào Nam rồi ngày 13 Septembre đáp tàu « Paul Doumer » về Pháp.

Trong lúc quan Toàn quyền mới chưa qua, nghe dân quan Khâm-sư Cao-man Sylvestre sẽ quyền chức Toàn quyền.

